

Potřeby neformálních pečovatelů a blízkých lidí se závažným duševním onemocněním a možnosti jejich naplnění

Mgr. Alena Müllerová

vzdělávací den pro krajské úředníky 26. 1. 2022

Počet lidí s duševními obtížemi

V roce 2019 bylo u poskytovatelů psychiatrických ambulantních služeb ošetřeno více než 637 tisíc pacientů. Oproti předchozímu roku, kdy bylo ošetřeno téměř 624 tisíc pacientů, tento počet pacientů vzrostl zhruba o 2,2 % (o 13 636 pacientů).

Ve sledovaném roce bylo ukončeno 34 498 hospitalizací v psychiatrických zařízeních.

Podle výzkumu Národního ústavu duševního zdraví se s duševními obtížemi potýká každý pátý Čech, i když velká část z nich nevyhledá odbornou pomoc.

Většina lidí s duševními obtížemi má rodiny, takže tato problematika se týká statisíců osob, které o je podporují nebo o ně pečují.

Základní oblasti potřeby

INFORMOVANOST PEČUJÍCÍCH O LIDI S DUŠEVNÍMI OBTÍŽEMI

DOSTUPNÉ SLUŽBY VYCHÁZEJÍCÍ Z INDIVIDUÁLNÍCH POTŘEB

FINANČNÍ SITUACE PEČUJÍCÍCH O DUŠEVNĚ NEMOCNÉ

PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

KOORDINACE PODPORY

DESTIGMATIZACE, EMPATIE

Význam neformální péče

- rozhodnutí pečovat o blízkého je motivováno je především vzájemným vztahem mezi pečujícím a opečovávaným a vychází z morálních postojů a pocitu osobní zodpovědnosti pečujících.
- možnost umožnit blízkým život v domácím prostředí.
- zejména pro pečující rodiče, resp. matky, představuje rozhodnutí postarat se o své dítě jedinou a jasnou volbu.
- ekonomický význam
- společenský přínos a přínos pro osobu, o kterou je pečováno
- pečovatelé šetří státu peníze, které by musel vynaložit za ústavní péči

Přání a potřeby pečujících

- respekt profesionálů k nám důležitému článku v uzdravování
- máme právo výběru, zda přijmout nebo nepřijmout roli pečujícího, když na to nestačíme
- potřebujeme být o psychiatrické péči a uzdravování osob s duševním onemocněním vzdělávání (Prelaps, Preduka) a povzbuzování
- chceme podporovat uzdravování svého duševně nemocného blízkého ne sebeobětováním, ale podporou osamostatňování, zplnomocňováním, nasměrováním na dobré zdrav. a soc. služby
- podpora svépomocných skupin rodinných pečovatelů (vlastní zplnomocnění, informace, koordinované působení na zastupitele, politiky atd.)

Co nám nejvíce chybí

- společenské uznání, že jsme důležitým partnerem v psychiatrické péči
- terénní služby důležitý sociální kontakt a pomocník při ztrátě sil (dohled nad docházkou do práce či stacionáře, úklidem, stravováním a nákupy, režimem dne, hospodařením s ID, PnP, PnB, pravidelnými platbami, péčí o fyzické zdraví)
- odlehčovací služby
- energie pro rozrůstání svépomocných organizací a zapojení se

Návrhy změn a opatření na podporu pečujících osob

supervizora či koordinátora podpory na lokální úrovni, nejlépe při
obcích

vytipování a průběžná komunikace s pečujícími rodinami

shromažďování a předávání potřebných informací o nároku na
podporu, o dostupných službách apod. (tedy poradenství obecně)

koordinace potřebné podpory a služeb v dané lokalitě v oblasti
sociální, zdravotní, v oblasti vzdělávání , bydlení

Organizace rodinných příslušníků, ve kterých se nejvíce angažují

- SYMPATHEA, o.p.s. Založena v r. 2003 v Praze jako celonárodní organizace rodičů, příbuzných a známých duševně nemocných, roli celonárodní organizace převzalo později SPDN , (sdružení pečovatelů o duševně nemocné), založené r. 2006 pod vedením p. Ing. Závíška, Ondřej, z.s. založ.1993 (nejstarší rod.org., pro Prahu a okolí), každý měsíc pořádá setkávání svých členů a ostatních potřebných za přítomnosti psycholožky.

Tyto org. mají web (www.sympathea.cz, www.spdn.cz, www.ondrej.cz), navíc SYMPATHEA, o.p.s. provozuje telefonní laickou poradnu, sloužící v první řadě rodinám s prvovýskytem duš. onem. (723 942 835)

- Frekvence schůzek členů: podle potřeby, 1 x za měsíc až dva
- Aktivní spolupráce mezi rodičovskými organizacemi v regionech ČR (Amicus Brno, Horizont Zlín, 2 skupiny při PDZ Chrudim, vedené L. Kořínkovou, Soutok Hradec Králové, skupina v Pardubicích, a dále skupiny při Fokusu Kolín, Nymburk, Tábor, Ústí nad Labem, Opava
- v Evropě (členství v EUFAMI od r. 2005)

Ondřej

- laická telefonní poradna Blanky Kašparové
- již 16 let 1 x měsíčně Ondřej organizuje a moderuje setkávání rodinných příslušníků z Prahy a okolí (vzájemné sdílení, okamžitá edukace, pomoc vždy přítomné psycholožky, přednášky odborníků dle zájmu, podporováno MHMP)
- podporování tří (zima, léto, podzim) rekondičních pobytů pro lidi s duševním onemocněním
- Podpora edukace pro rodinné příslušníky nově duševně onemocnělých
- Společné aktivity se SYMPATHEOU, o.p.s. např. angažmá v uživatelském hnutí SETUŽ, tvorbě dotazníku ke kvalitě služeb, účast v expertní skupině v NÚDZ a Skupině zapojení uživatelů

SYMPATHEA

- Zapojování členů organizací do dalších organizací (Pacientská rada při MZ ČR, KKS pro RPP, Platformě pro transformaci péče o duševní zdraví)
- Spolupráce s Evropskou federací rodičovských organizací **EUFAMI** od r. 2005, rakouskou organizací HPE a německou autorkou/matkou duševně nemocné dcery J. Berg-Peer.
- Organizování účasti zástupců rodinných příslušníků z ČR na pravidelných kongresech EUFAMI (Toruň, Bled, Basilej, Dublin)
- rekondiční pobyty pro rod. příslušníky a jejich potomky s duševním onemocněním z celé ČR se vzděláváním (s podporou MZ)
- Společné projekty s CRPDZ a NÚDZ - posílení rodičovských skupin
- SYMPATHEA i Ondřej jsou začleněny do celorepublikového Sdružení pomoci duševně nemocným (SPDN ČR) - každoroční setkání zástupců regionálních rodičovských skupin, společné akce, legislativní úsilí.
- Vzdělávací program Prospect training podle Eufami

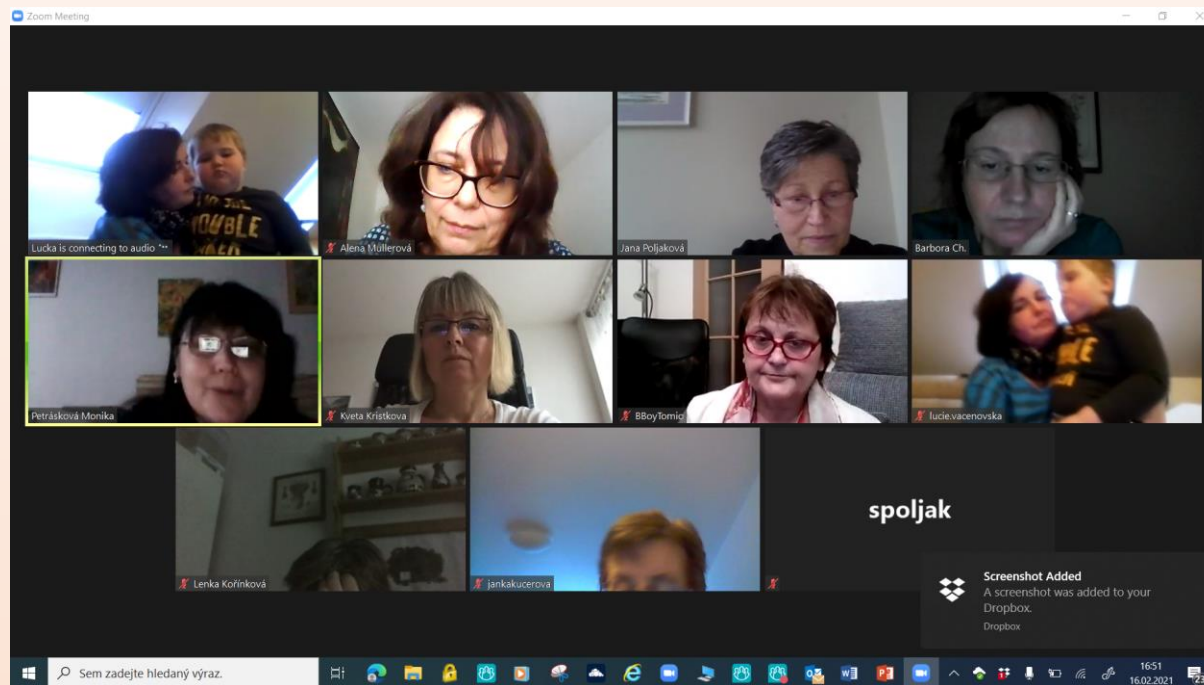
Společný projekt CRPDZ a SYMPATHEY na posílení svépomocných organizací rodičů

Stáž pro rodiče ve Fokusu – Centru Podskalí (pět komunitních služeb), v zařízení Green Doors Café Na půl cesty Pankrác, v CDZ Praha 8 a v chráněném bydlení pro lidi se zkušeností v Bohnicích

PROSPECT TRAINING EUFAMI

on line 2021

Tato prezentace vznikla ve spolupráci s ředitelkou organizace Sampathea Janou Poljakovou.

Děkuji za pozornost

